

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-рэ ильесим
пътхапзи
кынчегъажыгу кынджыны

№ 79 (22288)

2021-рэ ильес

МЭФЭКУ

ЖЬОНЫГЪУАКІЭМ и 13

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
Къыхэтутыгъехэр ыкы
нэмькі къэбархэр
тисайт ижъугъотштых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ иғъэзет

Казань тыдэшьыгъо

Республикэу Татарстан икъэлэ шъхьаңу Казань тхъамыкагъоу кыщыхъугъэм хэкюдагъэхэм яшіэжь пай Зэкъошныгъэм игупчэу Мыекъуапэ дэтим тет саугъетым дэжь мемориал щагъэпсыгъ.

Адыгеим икъэлэ шъхьаңу щыпсэухэрэм мэфиту хүгъэу аш къэгъагъэхэр, джэгуалъэхэр кырахылылэх.

Тыгъуасэ АР-м и Лышъхэу Къумпыл Мурат министрэхэм я Кабинет хэтхэр, Къэралыгъо Советым —Хасэм идепутатхэр игүсэхэу аш щылагъ, къэгъагъэхэр къэральхъагъэх. Джаш фэдэу юфтыхбазэм ныбжыкээ организациехэм ялтыклохэр, къэлэеджаклохэр, къэлэдэсхэм ашыбыхэр хэлэжъагъэх.

Шъугу къэдгъэкъыжын, жъоныгъуакіэм и 11-м Казань щыщ хъулъфыгъэу ильес 19 зыныбжыр ыаш ёкын къаорэ пкыгъохэр ыыгъхэу къалэм ия 175-рэ гимназие чэхъагъ. Я 8-рэ классым ис къэлэеджаклохэу нэбгыри 7 ёкын къэлэеъдажэу чэлхэм ашыщэу ту аш ѿукыгъэх. Пкыгъоу къыгъэуагъэхэм, къэлэцыкъухэр щтагъэхэу шъхъаныгъупчэхэм къызэрарыпкыыштыгъэхэм апкъ къикеу шъобж зэфшъяфхэр атешагъэхеу ёкын бзэджашэм ыулагъэхеу пстэумки нэбгыре 23-рэ сымэджэхшэм аччэлэх. Ахэм хъылье дэдэхэр ахэтих.

ХҮҮТ Нэфсээт.

Сурээтийн А. Гусевым тырихыгъ.

Мэфэшхом ипэгъокIэу

Адыгеим и Лышъхэу Къумпыл Мурат республикэм и Правительствэ зычлэт унэм Адыгеимрэ Пшызэ шъольыррэ ямуфтииу Къэрдэнэ Аскэр кэрбий тигъуасэ зэлукъэгъу щыдыриагъ.

Зэлукъэгъум хэлэжъагъэх АР-м и Лышъхээрэ АР-м иминистрэхэм я Кабинетрэ я Ад-

министрации ипащэу Владимир Свеженец, АР-м и Лышъхээрэ АР-м иминистрэхэм я Каби-

нетрэ я Администрации ипащэ итуадзэу Къонэ Заур, АР-м лъэпкъ юфхэмкі, йэкыб къэ-

ралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адирялэ зэпхыныгъэхэмкі ўкы СМИ-мкі и Комитет итхаматэу Шъхъэлэхъо Аскэр.

Быслыымэнхэмкі Бирам мэфэкъышхомрэ Нэкмазэмрэ мэхъанэхшо зэрлээр Адыгеим и Лышъхэ хигъэунэфыкыгъ.

«Бирам мэфэкъир къызыщыблагъэрэм ехъулэху республикэм ис быслыымэнхэм юфхэр зэпифэнэу, юфышлоу рагъыжъэхэрэм гъэхъагъэх

ащашинау сафэльдо. Испъам динир шум, гукэгъум, іэпилэгъу зищыкагъэхэм афэгумэкъынхэм къафэджэ. Адыгеим

ис быслыымэнхэм дин, лъэлкъ зэгурьынгъэм игъэлгэтийн тапэки ялах хашыхъанэу тэгүэ. Мы мэфэкъир лъаплэм унагь пэпч насыпрэ гушуагъорэ къафихынэу сэльдо», — кынчагъ Къумпыл Мурат.

(Икъеух я 2-рэ нэклуб. ит).

ЖъоныгъуакIэм и 13-р — Бирам мэфэкI

**Адыгэ Республикэм ис быслыымэнхэу
лъитэнгъэ зыфэтшиыхэр!**

ТичыпIэгъу лъаплэхэр!

Нэкимазэр зэрэшүухыгъемкэ, Бирам мэфэкIэм тышуфегушю!

ЛэшIэгъубэ хуягъу мы мэфэкI лъаплэхэм цыфхэм агу шур, гуклэгъур, лъитэнгъэр кырельхэ, тихэгъэгү щыпсэурэ лъепкхэм якультурэ къеъбаи, истьам диним шугаагъу пыльхэр къеънафа.

Бирам мэфэкIир быслыымэнхэм ягушхьэлэжыгъэ зыкъеъзтыгъеням, цыфыгъэ, зефагъэ, гуклэгъур ахэльынам афэлорышэ, лэшIэгъу пчагъэхэм къаклоц зэгъунагъу зэфыщытыкэу азыфагу иль хуягъэр къеухумэгъеням, цыфхэу фэныкхохэм լэпшIэгъу ягъеъзтигъеням афегъасэ.

Мэфэшхом ипэгъокIэм

(Иклюх).

Бирам мэфэкIэу къэблагъэрэм ихэгъеунэфыкынкэ, лофтхабзэу республикэм щиззерахьаштхэм зэлукIэгъум хэлэжьагъэхэр атегущылагъэх. Мигъэ Бирамыр жъоныгъуакIэм и 13-м хагъеунэфыкыишт, республикэмкэ ар мэфэкI мафэу щитышт.

Адыгейимрэ Пшызэ шъольырэ ямуфтий республикэм ис быслыымэнхэм ягофыгъохэм язшохынкэ լэпшIэгъу къазэрэфхуурэм феш Адыгейим и Лышихъэ зэрэфэрэзэр зэлукIэгъум къишиуагъ.

Къэрдэнэ Аскербый зэрэхигъеунэфыкыгъемкэ, Бирам мэфэкIир къизыщыблагъэрэм республикэм исхэу гъот макэ

зилехэм լэпшIэгъу афэхьущтых. Пчедыхжым сихьатыр 8-м къищегъэжьагъу республикэм имэштит пстэуми լоф ашлэшт. Мы мафэм Мыеккуапэ дэт мэштишхом къелэцыкхум апае лофтхэбзэ зэфэшхьяфхэр щиззерахьаштых, լэшIу-լушихъемкэ сабийхэр агъегушоштых.

АР-м и Лышихъэ
ипресс-къулыкъу

Зигъо Йофыгъохэмкэ, мурадхэр

АР-м иминистрэхэм я Кабинет изэхэсыгъоу Адыгейим и Лышихъэу КъумпIыл Мурат тхамэтагъор зыщызерихъагъэр АР-м и Правительствэ зычIэт унэм тыгъуасэ щыкIуагъ. Зэхэсигъом ипэублэ Казань къищыхъугъэ тхамыкIагъом хэкIодагъэхэм зы такыкърэ афэшыгъуагъэх.

Адыгейим щыпсэухэрэм ацэлэхэр АР-м и Лышихъэ тхамыкIагъом хэкIодагъэхэм ягупсэхэмрэ ялахылхэмрэ афэтхъаусыхагъ, гъесэнгъэ зыгъеъзтире къелэцыкху организационхэм яшынгъончыагъе гъунэ зэрэлъафырэр республикэм щагъелэшынэу пшьерьиль афишыгъ.

АР-м гъесэнгъэмрэ шIэнтымэрэхэмкэ иминистрэу КIэрэшэ Анзаур зэхэсигъом къищэришиуагъемкэ, гурыт еджаплэхэмрэ къелэцыкху ылыгъемрэ уншшо гъенэфагъэхэр алэклигъэхагъ. Гъесэнгъэ зыщарагъэхьотыре псэолъэ 322-мэ террористическэ актхэр ашызэрэрамыхъанхэмкэ амалхэр ашагъэлъашыгъ.

Етланэ лъепкъ проектихэр эзрэххырашхэрэм, республикэм хэхъонгъэ зэришыишт унэе программэрэхэмрэ республикэ бюджетынмэрэ зэрагъэцакIэхэрэм атегущылагъ.

Транспорт, мыльку хъакулаххэм яугъоинкэ լофшIэнхэр агъелъашынэу, бюджетын исатыре пэпчъ, проектихэмкэ къафатлупшын альэкыщт мылькур зэхажынэу Адыгейим и Лышихъэ пшьерьиль афишыгъ. Шольыр бюджетхэм ячыфхэр реструктуризация шыгъэнхэу УФ-м и Президент и Джэпсалъ къищуагъэри, инфраструктурэ замхэм ягъефедэнкэ амалэу

щылехэри мыш дэжьым къидэлъйтгъэнх фад.

УФ-м и Президентэу Владимир Путиним и Джэпсалъ къищигъэнэфэгъэ пшьерьильхэр зэрагъэцакIэхэрэм лъэшэу гъунэ зэрэлъафын фаем КъумпIыл Мурат анаэ тыраригъэдзагъ. Аш пае республикэм ишаа куп гъэнэфагъэ зэхаженеу пшьерьиль афишыгъ. Мы лъэнэхъомкэ լоф зэрэшIэрэм пхъашэу гъунэ лъафынэу КъумпIыл Мурат афишыгъэдзагъ.

Коронавирусым зэрэлэхуу жыщхэм епхыгъэ լофыгъохэм шъхъафэу зэхэсигъом шахэлъагъэх. КъумпIыл Мурат пшьерьиль афишыгъ тестхэм якункэ, цыфхэм вакцинэр зыхараагъэхъанхынкэ լофхэр нахь агъэлэшынэу, зыныбж хэклотагъэхэри, зыныбж ильэс 65-м ехүгъэу լоф зышихъэрэри ахэм къахарга гъеубытнэу. Джаш фэдэу къелэцыкхум япсаунгъэ гъэптигъэнх тэгээпсихъээхээ լофхъа бзэхэр зыщызерахъэрэ лъэхханым коронавирусым зыкимынштэнхынкэ ишыкIэгъе амалхэр зэрахъанхэу пшьерьиль афишыгъ.

Адыгейим и Лышихъэ туристкъэбарлыгъээс, этнографический гупчэхэу станицэу Дахъомрэ федеральне гъогоу М4-«Дон» зыфиорэмрэ адэжь щагъэпсихъэхэм япроектхэм ягъэцкIэн мэхъаншх зэрилэхъигъэшыгъ.

Адыгейим и Лышихъэ экономикэмкэ, гъэтхэ губгью լофшIэнхэм язхэхщэнкэ, инвестиционхэр къахальхъанхэмкэ, «Россети», ЖКХ-м зэхъокынгъэ фэшыгъэйнэм фэлорышIэрэ Фондым, нэмыхк къэралыгъо корпорацихэм адашыгъэ зээзгынгъэхэм къадыхэлэхтэгъэ проектихэм ягъэцкIэнкэ пшьерьиль заули зэхэсигъом шафишыгъ.

Ящикигъэ техническэ амалхэр арагъэгъотых. COVID-19-р къи-зээзгыгъэ медицинэ լофшIэ 1783-мэ ахъщэ аратыгъ. Коронавирусир къызэуталIэхэрэм язээрэ медицинэ լофшIэ 1326-мэ ахъщэ тедээ къараты.

КъумпIыл Мурат зэхэсигъом къызэрэшиуагъемкэ, культурэм ипсэуальхэм якинозалхэр джырэ шапхъэхэм адиштэу оборудование кээтиярагъэпсихъанхэ, интерактивнэ լофхъа бзэхэр зэрахъанхэ фад. Адыгейим и Лышихъэ Джэдже районым ит модельнэ тхылъеджаплэр ашкэ шысэу къыхыгъ.

Адыгейим и Лышихъэ туриткъэбарлыгъээс, этнографический гупчэхэу станицэу Дахъомрэ федеральне гъогоу М4-«Дон» зыфиорэмрэ адэжь щагъэпсихъэхэм япроектхэм ягъэцкIэн мэхъаншх зэрилэхъигъэшыгъ.

Адыгейим и Лышихъэ экономикэмкэ, гъэтхэ губгью լофшIэнхэм язхэхщэнкэ, инвестиционхэр къахальхъанхэмкэ, «Россети», ЖКХ-м зэхъокынгъэ фэшыгъэйнэм фэлорышIэрэ Фондым, нэмыхк къэралыгъо корпорацихэм адашыгъэ зээзгынгъэхэм къадыхэлэхтэгъэ проектихэм ягъэцкIэнкэ пшьерьиль заули зэхэсигъом шафишыгъ.

АР-м и Лышихъэ
ипресс-къулыкъу

ЖъоныгъуакIэм и 13-р — Бирам мэфэкI

тиобществэ игушхьэлэжыгъэ зыкъеъзтыгъэнхэмкэ, лъэпкъ, дин зэгурылонгъээр къэххумэгъэнхэмкэ, цыфыгъэ ахэльеу ныбжыкIэхэрэр плүгэнхэмкэ Адыгэ Республикэм ис быслыымэнхэм афэлъекыщтэр зээлэш.

Ныбджэгъу лъаплэхэр, гушуагъорэ насыпрэ къышобекIэу шүлгэсэнэу, щылекIэшлу шушиэнэу тышуфэлэйло! Бирам мэфэкIым унагъо пэпчъ мамыр щылакI, зэгурылонгъги, псаунгыи къиферхэр!

Адыгэ Республикэм и Лышихъэ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россиям» и Адыгэ шъольыр къутамэ и Секретарэрэ КъумпIыл Мурат

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Тыфэгушю!

Республикэ гъэзетэу «Адыгэ ма-
къэм» иредакции ильэс 40-м къехьу-
гъэу хъалэлэу къыщыддэлэжьэрэ филология шIэн-
гъэхэмкэ кандидатэу, зэдзэкIынымкэ отде-
лым ишаа Тхархъо Сафыет ныбжь дахэ
иэ зэрэхъуугъэмкэ тыфэгушю!

Сафыет, унасын зиIэтэу, угукIэ узылыIэсы-
рэм пIэ лыIэсэу, уигупсэхэмрэ уипхъорэлъфхэм-
рэ яхъяр адэлIэтэу уицIэнэу, уигъашIэ къыхъэ хъу-
нэу, уипсаунгъэ къыкIимычэу бэрэ укыыддэлэжь-
нэу тыфэлэйло!

ЮфиIэгъухэр.

Пшьэрэльхэр зэрагъэцакIэрэр ыуплъэкIугъ

Адыгейим и Лышихъэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэл-о-фашIэхэр зыгъэ-
цэкIэрэ Гупчэу» (МФЦ) Мыеккуапэ дэтим
щылагъ.

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиним къэралыгъо фэл-о-фашIэхэр нахьылоу афызэхашэнэу къа-
фишыгъэ пшьерьильхэр зэрагъэцакIэрэ КъумпIыл Мурат ыуплъэкIугъ, зэпахырэ узым зыкъызиштэгъэ лъэхханым МФЦ-м լоф зэришлагъэм уасэ къифишигъ.

Шыгу къэтэгъэкыжыы пандемиим ыпк къикыкIэ МФЦ-м разъэблэгъэнхэм пае цыфхэм гъэрекло пшьорыгъэшьэу зы-
зэрэрагъэтхыщтыгъэр. ПстэумкIи нэбгырэ 250-мэ яфэл-о-фашIэхэр афегъэцакIэрэ. Гъэрекло цыфхэр таа-
кикыни 5 нахьыбэрэ чэ-
зыум хэтигъэхэр.

УФ-м и Президент къэшакло зыфхъу-
гъэхэм яхъщэ լэпшIэгъу-
кэхэм ятынкэ լофхэр зэрэ-
кторэр Адыгейим и Лышихъэ зэригъэшагъ.

«Хэгъэгум и Президент и Джэпсалъ къыщыхигъэшыгъ къэралыгъо, муниципальнэ фэл-
о-фашIэхэр цыфхэм нахьылоу афагъэцэкIэнхэм мэхъаншх зэрилэхъигъэ. МЦФ-хэр цыфхэм ящи-
кIэгъэ дэдэх. Аш фэдэ Гупчэхэм яофшIэн нахьылоу зэрэзхэшщым тыптылын, ти-
рестубликэ исхэм апае тех-
нологическэ амалэу щылакI эгъэфедэнх фад», —
къыуагъ КъумпIыл Мурат.

Тиньбджэгъоу Мэрэтыкъо Руслан Исмахыилэ ыкъом идунай зэрихъожыгъэр лъэшэу тигуу къеуагъ, щымыгъэжым игупсэхэмрэ илахьылхэмрэ тафэтхуаусыхэ.

Цыфхылоу, ныбджэгъу шылакъэу щитыгъэ Руслан егъашы тигуу шуукIэ ильшт.

Ныбджэгъухэр.

УШЭТЫНЫМ ГҮЭСЭНЫГҮЭРИ ПХЫРЫКЛЫГЬ

Ильэс еджэгъум иклэүх къэралыгьо ушэтынхэр зытышт клэлзеджаклохэр шэпхъаклэу зыпхырыкыщхэр, гэсэнгьэм ылъэныкъоклэ льэпкь проектэу щылэм зэрэдэлажьэхэрэр, ныбжыклэхэм шлэныгъехэр агъотыннымклэ шыклэ-амалышлоу щылэхэм ягэфедэнклэ тофыгью зэшлэхэд хуухэрэр зэдгашлэхэмэ тшлонгью АР-м гэсэнгьэмрэ шлэныгъэмрэклэ иминистрэу Клэрэшэ Анзаур тиупчлэхэр фэдгэзагъэх.

— 2020-рэ ильэсүм лъэнкъ проектхэм ягъэцэктэн диштэү сүдэүүштэү кІэлэцІыкІу ІыгъынІэхэр ыкІи гурьт еджсанІэхэр техникэм ыльянныкъокІ ижсуугъэкъунхэ шъульэктЫгъэха? 2021-рэ ильэсүм сүдэүүштэү а ГофиГэнирлъяжсуугъэктотэшта?

— Гъесэнъгъэмкэ лъяпкъ проектым хэхъэрэ шъольыр проектэу «Джыре еджаплэр» («Современная школа») зыфилорэм ишшэрылт шъхьалэхэр мыш фэдэх: гъесэнъгъэ-пуныгъэм шэпхъаклэхэр хэгъэхэгъэнхэр, предметэу «Технология» зыфилорэмкэ, гъесэнъгъэм инэмымкэ лъэныкъохэмкэ кэлэ-еджаклохэм арагъашлэхэрэм ахагъэхьоныр. Мы ишшэрыльхэр гъэцэклигэе хъунхэм пае гъесэнъгъэм непэрэ уахътэм диштэрэ инфраструктурэ фэлтэгэсигъян, кэлээджэктю чынлаклэхэр эзете-гъэпсыхъэгъэнхэ фое.

Урысые Федерацием ишьолтырхэм еджпілә чыыптақіләхэр күбаджәхәм ыкіли къелэ плыншо зиәлә псәупіләхәм къащызызұхын-гъэнхәм пае 2020-рә ильесым станицәу Ханскәм кіләледжекло чыыпілә 250-рә зиәлә еджапілә кілеу къыщызызұхын-гъян. Ащ сомә миллион 272,88-рә пәуызғъехъагъ (федеральнә бюджетым — сомә миллион 270,14-рә, республикәм ибюджет — сомә миллиони 2,74-рә къарыкын-гъян). Джашт фәдәу Мыеқкуапә урамәу Мартым и 12-м чыыпілә 1100-рә хъурә еджапілә щашырәм псөопъеші 100шіләнхәр щаухын-гъя. Аши сомә миллион 719, 26-рә пәуызғъагъ (федеральнә бюджетым сомә миллион 647,33-рә, республикәм ибюджет — мил-

508-рэ ахагъэхъуагь. Йошшэнэй зэшүахыгьэ пстэум яшшувагькэлэ 2019-рэ ильэсэм республикэм зыныбжь ильэсичм нэмэсчыгьэ щыгсэурэ сабыйхэм апае зэклэмки чыпилэ 1108-рэ кэлэццыкыкү ыгтыгэхэм къащихэхъуагь. Федеральнэ бюджетэм имылькукэ 2020-рэ ильэсэм республикэм чыпилэ 1200-рэ зилэ кэлэццыкыкү ыгтыгипи 5 къынчизэшүахыгь. Зыныбжь ильэсичм нэмэсчыгьэ сабыйхэм апае ахэм чыпилэ 600 къадыхэлъятаагь. Чыпилэ бюджетхэри а йошшэнэй хэлэжьяаъх. Ильэрэ ныкьорэм щыглагъяа ильэсичм нэс зыныбжь сабыйхэм апае унээ кэлэццыкыкү ыгтыгэхэм чыпилэ 50 къащизэшүахыгь. Зэклэ зэхэбгэхъяжьмэ, 2020-рэ ильэсэм зыныбжь ильэсичм нэмэсчыгьэ сабыйхэм апае республикэм чыпилэ 1076-рэ кэлэццыкыкү ыгтыгэхэм къащихэхъуагь.

лион 71,92-рэ, чыпілә бюджетым — миллион 0,01 къарыкыгы).

Аш нәмыйкіләу Мыекъуапә 2021 — 2022-рә ильәсхәм чыпілә 1100-рә хүрә еджапілә джыри щашынәу раҳұхъагъ. Сомә миллион 717,34-рә аш пәұхъащт (федеральнә бюджетым — сомә миллион 710,17-рә, республикә бюджетым — миллионы 7,17-рә къарыкышт).

Урысы Федерацием и Президент инашъоу 2018-рэ ильесым жъоныгъуак!эм и 7-м къыдэкъыгъеу N 204-рэ зытетэу «2024-рэ ильесым нэс Урысы Федерацием хэхъоныгъе ышынымк!эш пшъэрэльзэу ык!и лъяпкъ пшъэрэльзэу щылехэм яхылтагь» зыфиорэм игъэцэклэнк!э Адыгэ Республиком зыныбжь ильесищым нэмысигъеу щылсурэ к!элэц!ык!ухэм япроцентишэ

Ильэрээ ныкбэрэм щуулагбээ иль эсийцүм нэсигээ сабийхэм алаа чынгээ 600 къафыхагжэхь-чэу пшъэриль зыфашыжыгь.
Зигугуу къэтшыгъэ юфыгъо-кэм апкъ къикыкъэ зыныбжь иль эсийцүм нэмисигээ сабий-кэм гъээнсигээ ягъэгъотыгъэ-чымкъэ ыккъ иль эсийцүм щуулагбээ иль эсивлым нэс зыныбжьхэм якупхэр нахь гупсэф шыгъэнхэмкъэ яшлөгъэшхо къекощт.

— Гъесэныгъэм игуичэу
«Полярис — Адыгея»

зыльэкыхэрэй. Кіләеджаклохэм
пшъерыльеу къафагъеуцухэрэм-
кіе ежхэм зэхагъеуцорэ про-
граммэхэр къагъештыгъэжых,
ахэм экспертихэр, ушэтаклохэр
ахэпльэх, уасэ къафашы, шэ-
ныгъэм икъекуаплэ ар фэлажье.

Гүштэйм пае, блэкжигъэ ильзсым ишэкјогъу мазэ я 3-рэ Дунэе урысые-индийскэ гъэснэгъэ программэм икљух ти Гупчэ ипроектнэ еджаплэхэр къэзыухыгъэ нэбгыртил хэхьагь. Программэр «Сириусым» зэхицгэхъагь. Клэухым клэлэеджэкло 50-у уштывнхэм алхырыкыгъэхэр хэхьагьэх. (Урысыемрэ Индиемрэ къагъэлъэгъогъэ ныбжыккэхэм япчьягъэ зээфэдэу — лъэныкъо пэпчъ нэбгырэ 25-рэ къызхагъэкыгь). Аш нэмыккэу Гупчэм иеджаплэхэм япроектхэр «Сириусым» ригъэкјокырэ урысые шлэнгъэ-технологическэ зэнэкъокуухэм якљух ятлонэрэ ильзэс хъульгэу наасых.

Культурэм ыльэнүүкъоки «Сириусым» ийгэсэнгүй эзэмшэхэд проектнэ еджаплэхэр къэзыгүхыхэрээр ренэу ахэла-жьэх, шьолтыр, урысые, дунэе зэнэкъокуухэм лауреат ацхэгүх.

ЗЭНЭКЬОКВХЭМ ЛАУРАГ АШХҮХ.
Спорт лъэныкъомки муниципальнэ, шольтъыр ыкыл урысын зэнэкъохуухэй күшхъяфрачэхэмкэ ялагъэхэм теклоныгъэхэр къащыдахыгъ.

Гъэсэнгыгъэ программэ гъэ-
кілекіяльхэм анэмүкіеу кілэ-
еджаклохэр кружок зэфэшьхъаф-
хэм ахэхъэх, гупчэм аш фэдэ
амалхэр къареты. Ильэс еджэ-
гъум къыклоц а тошшэнэр
лъэкіуватэ.

— Непэрэ мафэм республикэм иеджсан! Эхэм зэк! Эми кілэ-
еджсан! Охэм апае пчэ-
дыжсыых э ык! И
щэджэгъоих э стырхэр
ацызэхэцгэгъенир афы-
зэш! Ок! А? Чылэ еджа-
н! Эхэр шапхъэмэ адеш-
тэхэ?

(Икзях я 4-рэ нэклүб. ит).

УШЭТЫНЫМ ГҮЭСЭНЫГҮЭРИ ПХЫРЫКЛЫГЬ

(Иключ).

— Республикаем иеджаптэхэм а 1 — 4-рэ классхэм аще-джэхэрэм апае йоныгом и 2-м 2020-рэ ильэсэм щуублагьеу пчэдыхышхэ ыкИ щэджэгьо-шхэ стырхэр ашызэхэзагъэх. 2021-рэ ильэсэм мэлытъфэгүум иапэрэ мафа ехъулэу кызыральтыгъэмкI, ылгkэ хэмийтъеу ублэпIе классхэм ащеджэрэ сабый мин 24820-рэ агъашхэх. Ахэм ашыцшу зэ щышхэхэрээр мин 23516-рэ, тIо — сабый 1304-рэ. Республикаем ит еджа-птэхэр зэкэ, кьюаджэхэм адэт-хэри ахэтэу, 2020-рэ ильэсэм ишишхъялэу мазэ ехъулэу процентишъэкI ащ фэхъазыры-гъэх.

— Пандемием ижъоты-
пIэ пэIудзыгъэ егъэ-
джэнэу еджсанIэхэр
зытрагъэхъэгъагъэр кIэ-
ллэдджакIохэм къягоуа-
гъа? Шэныгъэу а уахъ-
тэм арагъэгъотыгъэр
екъуа, дэгъоу ыкIи дэеу а
шIыкIэм къыгъэнэфа-
гъэхэр сыд фэдэхэ?

— Ио хэмьтэй, аш иягъэ къекуагь. Ар тэри, ны-тихэми, ежь сабийхэми зэхашлагь. Ау ашыгъум пшъерлыхэр нэмькыгъэх — сабийхэм япсаунитьэ изытет къэтыухумэн ыккүйгээнигъэхээсэндэгээр амалзуу щигэхэмкүйгээ льыдгъэкшэлтэн фэягъэ. Үккү ар къылдхэхүүгь. Бжыхъэм күллэджаклохэм ядгээтигъэ ушэтынхэм (ВПР) эзэрбагъэм къыхэкүйз зиофшэн зэцкыкуагъэхэр къахэкыгъэх. Аш фэдэу зыцээ къеслон слъекъыштхэ Адыгейим иеджап! Эхэмийгъэфедэхэу гъэсэнгъэ ресурсхэу «Дневник.ру», «ЯКласс». Күллээгъаджэхэм мессенджерхэр (WhatsApp), социальна хъытыухэр (ВКонтакте, Instagram), видеоконференциихэр резгээкюкырыэ программэе

хэр (Zoom, Skype), электронэ почтэхэр, мобильнэ зэпхыныгъэхэр агъэфедагъэх. Урысаем гъэсэнгъэмкэ и Министерствэ платформэй «ЯКласс» зыфи-лорэм щызэхищэгъэ егъэджэнхэм ыккү Іэпүїгэгъу интернетамалхэу къытфыхигъэшгъэхэм яшуагъэкіе ильяс еджэгтүр итхышьгу. Унэм зэрисхэу кэллэджаклохэр рагъэджагъэх, техникэм нахь хэцагъэх хүгъяэх. Лъэпкъ проектэү «Гъэсэнгъэм» хэхъэрэ федэральнэ проектэү «Цифровая образовательная среда» зыфиорэм ишуагъэкіе (2020-рэ ильэсэм еджэпэ 90-рэ, 2021-рэ ильэсэм — джыри еджэпэ 50) технике Іэмэ-псымэхэр гъэсэнгъэм иучреждениехэм алэклагъэхьаг. А зэпстэур тиэпүїгэгъущт, пэүдзыгъэ егъэджэныр гъэсэнгъэм щыдгъэфедээзэ тшыщт тишиклагъэхьум ашкъыласагъатхын

хувьс, ац къвкүссе вэтхвь.
— ОГЭ, ЕГЭ-кІэ
заджэхэр къралыгъо
ушетынхэр сыйдэуущтэу
мыгъэ зэхэцгээштха,
сыда кІэлэеджаскІохэм
къяжэрэр?

— Блэкъгээ ильэсүм фэмыдэу, мыгээ я 9-рэ классыр къэзүүхихэрэм аттестат къаралжынүүд пае шло! имылэв

къяжэх. Апшъэрэ еджаплэхэм ачлэхьащхэр аттестатын икъы-дэхын паеклэ урысыбзэмкэ зык къэральгъо ушэтыныр атыщ. ыклы члэхъанхэм пae къыхахырэ. ящыклэгъе предметхэмкэ ушэ-тынхэр атыщтын. Урысыбзэмкэ атыщ ЕГЭ-р ары нылэп атте-статын икъыдэхынкэ мэхъанэ зицэштыр. Ушхъягы горэхэм апкъ къикыкль ушэтынхэр лэ-пылэгъу палъэхэм атыгъэхэм, ятхыльхэр апшъэрэ еджаплэхэм арахылынхэу игто ифэцтын, съда пломэ къычлэкыгъо ыклы члэхъагы палъэхэр зэдийштэхэу зэхэгъеуцугъэх.

Ашпээрэд жадалыг эжаптэм чиэмынхажыбыцт кэлээджааклохэм ЕГЭ-м ычылыпэ кыычыкыгъо къэралыгъо экзамен (ГВЭ) атынэу къыхахынэу фитых Зипсауныгъэ изытеткэ кыычыкыгъо къэралыгъо ушэтыхэрэзьтыхэрэм ахэр ахэбгээжоклэнэу щытэп. Аттестатыр къараатыжыным пае урысыбзэмкээ ыкчи хысалымкэ кыычыкыгъо къэралыгъо ушэтыхэр ахэм атышүн фае. Ахэм алае ушэтыхэр ЕГЭ-м ыпэкээ жъоныгъуа-клем и 25-м ыкчи и 28-м ара-гъятыштыг.

— *ЫлкIэ зэрэтийрэ кIэ-
лэгъаджэхэр яса-
быйхэм афаубытыхээ*

ОГЭ-р атын фәе. Ау мығыэрэ зәхъокыныгъәхәм къыдалыттарә къәралыгъо ушәтынхәр урысыбзәмкә ыкін хисапымкә атыщты, къыхахыщтыгъә предметтүм ачыпта зы предметымкә еджәгү илъесым икәүх упъләкүн һофшән атхыщт. Еджапта зыщеджәхәрәм ар щатхыщт, къәралыгъо ушәтынхәм екіләнхәм пае контролнәмкә къахыырәм иягъе къеклощтәп. Къәралыгъо ушәтынхәр зәратыщт предмет пәпчө мәфә түрүитү афатупщищт. Зы предмет зытыре кіләеджаклохәр купиттоу гошыгъәхеу, мәфә зәкіләльыклохәм арагъетыщт ушәтынхәм къякыланләрә цыиф пчыагъэр нахь макін хұнум пае. Жыоныгъуакім ыкін нәс къәралыгъо ушәтынхәр атынхәу кіләеджаклохәр иғю инфәщты.

Я 11-рэ классыр къэзы-
ухыхэрэми зэхъокыныгъэхэр

*ны-тыхэм ушэтынхэм
ахэр афагъэхъазырых.
Анахь макІэм мазэм
сомэ мин 15-20 фэдизкІэ
унагъом ар кыифыдэкЫы
КІэлэеджаскІохэм гурит
еджсанІэм ипрограммэ
афэмыукІочІэу хъугъа,
хъаумэ кІэлэегъаджэхэр
ззрегугъухэрэм къышы-
кІагъа? Сыда ар зыпкъ
къикІырэр ыкІи сыйд
фэдэ хэкІыпта пльэ-
ззур?*

— Кіләеңгъеджә тедзәхэр штәгъэнхәр тишиңыңыгъә щыш шыяпкъе зәрәхъугъэр нәрын-
льгъету. Аш ушъяңаубүбә и, ау-
кіләеңгъаджәхәр зәремыгъу-
хәрәр аужырәхәм ааңыщ. Са-
быйхәр оценкәу къахыңыттым
нахъ егъапәх шәңыңыяу ағы-
шынан.

тыштыйм нахы. Шіэнігъэр зерагъеуун зыкыфаер тәрәззәү анегъесигъэ хүрәп. Аш ыпкъ кынкіләу а зы классым кіләләгъеджә Іәпіләгъу зимыләу дәгъоу еджәрә сабыйхәри кіләләгъеджә Іәпіләгъур зәряләзә дәгъоу емыджәшүхәрәри зәдичіләсих. Еджапіләм шіэнігъэ къащырамытышью зылтытәре кіләләгъеджаклохәу кіләләгъеджә Іәпіләгъухәр зыубытыхәрәми япчыагъэ макіләп. Апшъэрә еджәпілә ціәрьлохәм ачлахъэ зышлоитъо сабыйхәри гүетыныгъашхо яләу, къахыырә баллар пәпчъ гүнә лъафәу, кіләләгъе-

джэ Іепыілгъүхэм адэжь makloх, яшіэнгъэхэм ахагъахьо, авшъэрэ еджап!Іэ зык!Іехъопсыхэрэм чілханхэмкі нахь амалыбэ ялэ хууным lof дашэ.

Кілэеѓъаджэ Іепыілгъу штэгъэним дезгъаштэхэрэри дэзымгъаштэхэрэри щы!Іэх. Гурыт еджап!Іэм гъэсэнгъээмкі шапхъэу щы!Іэр къыуеты, ау ар зышломак!Іехэри, шіэнгъэ нахь куухэм афаехэри, хэушъхъафыкыгъе ek!оллак!Іехэм ак!Іехъопсыхэрэри кілэеѓъаджэ Іепыілгъүхэм яklyap!Іэх. Ащ хадэхэрэр ны-тихэр арых. Ахэм мылькумкі э яамалхэр зэффэдэхэп. Мыщ дэжьым тик!Іелэеѓъаджкхэми зэхагъеуцогъе видеодесхэу хынчнум итхэр. Іалы!Іегүшүү

хъун альэкыщтых. Гъэсэнгъэ платформэ зэфэшхъафхэри альэфедэнхэ альэкыщт. Ежь еджаплэхэми ушэтыхнэм афэзыгъэхвазырхэрэ егъэджэнхэр ашызэхашхэ. Хыисалымкэ Мые-къопе еджаплэри (РЕМШ), гъэсэнгъэ гупчэу «Полярис — Адыгейя» зыфиорэри зэрэтилэхэр зыышдгъэгъупшэхэ хъуштэг.

Сыдэу хъугъэми, амал зэфэшьхяафхэр агъефедэхээз ушэтынхэм зафагъехвазырынэу зыхэдэнэ щыл, гурит еджаплэхэм къатырэ шлэнэгъэхэм анахыбыэ зышлэрэ клэлэеджаклохэри тилэх, шлэнэгъэхэр къызлэклагъэхваним зыгу фаблэрэ ныбжыкликэхэмки тыйбай, а зэпстэур апшьэрэ гъэсэнгыгэ дэгүү тиньбжыкликэхэм агъотынэм, сэнэхъяатэу хахырэм-кэ талзкэ хахьохэр ашышуным фэлорышилэ.

ТЭУ Замир.

Шъхъаш ѿ афашыгъ

Адыгеим и Лышъхъеу Къумпыл Мурат республикэм иғэцэкіеко ыкли ихэбзэгъеуцу кулыкъухэм япащехэр иғусэхэу Хэгъэгу зэошхом хэклидагъехэм ягупчэ саугъэт екдоллагъэх. Аш къэгъагъехэр ыкли блэрхэр кээральхъагъэх.

Тикъералыгъо къэзыухъумэгъэ дзэклолхэм яшэжь агъелтаплээ шъхъаш ѿ афашыгъ, зытакъикрэ афэшыгъуагъэх.

Лышъужынгъеу зерахъагъэр тщыгъупшэштэп

Мэфэкъым фэгъэхыгъэ зэхахъеу АР-м и Къералыгъо филармоние щыкъуагъэм цыфыбэ зерищлэгъ.

Республикэм ишащ къэзээрэугоигъэхэм закыфигъазэзэ Теклоныгъэшхом и Мафэкъэ къафэгушуагъ, мы мэфэкъир анах льаплэу, тицыхэм лынхъужынгъеу зерахъагъэм, заом ильхъан ахэм зэгурьоногъеу азыфагу ильгъяэм ятамыгъеу зэрэштыр хигъэунэфыкъигъ.

— Урысыем и Президентэу Владимир Путиним къизэрэхигъэштигъеу, советскэ дзэклолхэм ыкли тылым юф ѿзышлагъэхэм къералыгъом фашлагъэр осэнч. Ахэм хэгъэгур къагъенжэгъигъ, мамырныгъэр къаухъумагъ, къалэхэр ыкли къаджэхэр зэтырагъеуцожыгъэх, — къыуагъ Къумпыл Мурат.

Республикэм итвическэ купхэм къагъэхазырыгъэ концертимкэ мэфэкъир зэхахъэр зэфашыгъигъ.

Тын льаплэхэр афагъешшошагъэх

Теклоныгъэм и Мафэ ихэгъэунэфыкъын къыдэхэлжытагъеу блэкигъэ ильэсэм Адыгеим и Лышъхъе Указ къиди-

гъэкъигъ ветеран-фронтовикхэу Дзюба Иван Иван ыкъом ыкли Кукэн Зулихъе Индрис ыпхъум медалэ «Адыгеим и Щитхузехъ» зыфиорэр афагъешшошагъензу.

Ау пандемием ыпкъ къикыкъэ тын льаплэхэр аратыжынэу хүгъэп. Гукъау нахь мышлэми, блэкигъэ ильэсэм шышхъэу мазэм ыныбжь ильэс 98-м итэу Кукэн Зулихъе идунай ыхъожыгъигъ.

АР-м и Къералыгъо филармоние щыкъогъэ юфхъабзэм Хэгъэгу зэошхом иветеранэу Иван Дзюбэ медалыр щыратыжыгъигъ. Джаш фэдэу тын льаплэхэр аш пыль тхвалэхэмрэ ѹэклигъэхъажыгъэх Кукэн Зулихъе ыкъоу, Урысыем ыкли Адыгеим инароднэ артистэу Кукэн Мурат.

Унакъ ѿ кафызэуахыгъ

УФ-м хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Министерстве гъогурыкъоныр щынэгъончыэнимкэ и Къералыгъо инспекции и Гъэлорышлаплэу АР-м щылээм иотделэу ушэтынхэм язэхэшэн ыкли автотранспортым итхын фэгъэзагъэр зычэтишт унакъеу ашыгъэр къызэуахыгъ.

Аш фэгъэхыгъэ юфхъабзэм хэлэжьагъэх АР-м и Лышъхъеу Къумпыл Мурат, АР-м хэгъэгу клоц юфхэмкэ иминистрэу Иван Бахиловыр, ГИБДД-кэ Гъэлорышлаплэм ишащ Аландр Курлас.

Унакъ ѿ ыпэккэ отделыр зычэтигъэ унэм дэжкэ щашыгъ. Ар нахь ин, электронэ шыкъээм тетэу чэзыум зыхэлтхэн амал къэзытыр системэр илэх хувь, цыфхэм юф ашыдашлэнэу «шъхъаныгъупчэхэр» бэу щашгъэпсэгъэх, уищыгъэ къэбар постэур тетхагъеу стендышхо пыльгагъ. Автотранспортыр щябгъэтхын имызакью, ушэтынхэм якъуни, автомобилыр бгээзеклонэу фитынгъэ къэзытырэ

тхылтыр къаыпхыжынри джы лэрифэту хүгъэх.

АР-м и Лышъхъе унакъ ѿ къиплэхъягъ, цыфхэу къеклоплагъэхэм гүшүэгъ афэхъугъ. Зы мафэм мы отделыр Мые��уапэ ыкли Мые��уопэ районым ашыпсэху, гуртымкэ лытагъеу, нэбгыри 150-рэ фэдизэм яфэл-фашлэхэр егъэцакъэх. Къумпыл Муратэ Иван Бахиловыр энэхэлжээ унакъ ѿ ашыдашлэнэу къиплэхъягъ афэхъугъ.

— УФ-м и Президентэу Владимир Путиним къералыгъо фэл-фашлэхэр цыфхэм зэрэлжлагъахъэхэрэм ылъянъюкъэ ѿ ашыдашлэнэу къиплэхъягъ афэхъугъ.

МРЭО-р зычэтишт унакъ ѿ къызэуахыгъэр мышкэ зы льэбэкъшлу ѿ. Автотранспорту республикэм итэвэр нахьыбэ зэрэхъурэр, аш пэпч цыфхэу отделыр къеулэхэрэм япчагы зэрэхахъорэр къыдэллэхэмэ, аш мэхъанэ зэриэр нафа къэхъу. Къералыгъом ишащэхэр къыдэлэхээз гъогуухэм язитет нахьышлу хүнүүм, гъогурыкъоным ишапхэхэр зыукохъэрэр къыхэгъэштигъэнхэм тэри тьдэлажь, — къыуагъ Къумпыл Мурат.

Адыгеим итэхэгъэр щынэгъончынхэр зэкэ аш фэгъэзэгъэ ведомствэхэм, кулыкъухэм зэдэрэлэхэр зэрэштитм республикэм ишащ къыкъигъэтхыгъ.

Адыгеим и Лышъхъэ афэтхъаусыхагъ

Жъоныгъуакэм и 11-м къалэу Казань дэт еджаплэу N 175-м къышхъуагъэ тхъамыкъагъом цыфхэр льэшэу зэридзагъэх.

Мы учреждениер къэзыуухыгъэ кэлээджахъом Iашэр къизфигъэфедээзэ нэбгыригъу ыуулыгъ, ахэм ашыщэу блыр кэлэцыкъух, нэбгырэ 23-мэ шъобжхэр атешагъэх хувь. Мы хувь-шэгъэхэм ягупчэ сафэхъаусыхэх, — къыщено Къумпыл Мурат итхыгъэх.

— Тхъамыкъагъо Татарстан къышыхъуагъ. Аш кэлэцыкъухэр хэклидагъэх. Ар чэнэгъэшху. Адыгеим исхэм ацлэкэ Татарстан ишащэу Рус-

том Миннихановым, республикэм ѿпсэхэрэм, зидуйн зыхъожыгъэхэм ягупчэхэм ыкли яблагъэхэм сафэхъаусыхэх, — къыщено Къумпыл Мурат итхыгъэх.

Бээдэжшагъэр зезыхагъэр къаубытагъ, уголовнэ юф къызэуахыгъ.

Урысые проектыр Адыгеим ѿизэхашагъ

Жъоныгъуакэм и 10-м къыщегъэжьагъэу и 15-м нэс «Школа регионального диалога» зыфиорэр Урысые юфхъабзэр Адыгэ Республиком Ѣэкло.

Москва дэт ашпъэрэ еджаплэхэм ашдэжэрэ студент 25-рэ Адыгеим къэкъуагъэх. Ахэр Урысыем ишьольыр 19-мэ ашыщых. Республиком ичыопс, икултурэ, ичыоплэ дахэхэр арагээлэгъущих, шыольырим ыкли муниципалитетхэм япчэхэм ялофшэн нэуасэ афэхъущих.

Юфхъабзэр мэфэкъ ѿ шыкъэлтэй тетэу Мые��уопэ къэралыгъо технологическе университэтим къыщызэуахыгъ. Къэшэокъо купэу «Мые��уапэ инэфильзэхэр» зыфиорэм икъэшшо дахэхэм ар къагъебаигъ, Адыгеим фэгъэхыгъе тэхыгъэм хъакъэхэр рагъэллэгъэх.

Юфхъабзэм къеклолагъэхэм шүүфэс къарихыгъ ныбжыкъэхэм я Урысые Союз ишьольыр къутамэ ишащэу Мыгу Бисльян.

— Мы юфхъабзэр Адыгеим зэрэшчиорэм мэхъанэхшо ил. Адыгеим шүүзэрэштигъэшт мафэхэр шүүгу къинэжьыщых. Мыщ ис цыфхэм яшэн-хэбээ зэхэтигъэхэр, республикэм итарих, ичыопс зыфэдэр, чыплэ дахэу тиэхэр шъодгээлэгъущих. Джаш фэдэу шыольыр ыкли муниципальне кулыкъухэм ялофшэн зэрэзэхашэрэр нэрилтэгъу шъуфхъущт. Ти-республике шүүгу рихынэу

ДЕЛЭКЬО Анет.

тэгүгъэ, — къыуагъ Мыгу Бисльян.

Юфхъабзэм къыдыхэлъятагъэу, республикэм хэхъоньгъэ ѿшынымкэ ныбжыкъэхэм яшшохъэр къыралотыкъыщ, анах проект дэгүхэр къыхахыщых. Аш нэмыкъэу «Школа регионального диалога» зыфиорэм хэлажьэхэрэм федеральна экспертиху Сергея Белоконевырэ Александра Немцевым гүшүэгъу афэхъущих.

Проектим ишащэу Акылэгъу Закир къизэриуагъэмкэ, ныбжыкъэхэмкэ мы юфхъабзэм мэхъанэхшо ил. Шыольыр ыкли льепкъ зээгынгъигъэ, зэгурьонгъигъэ ныбжыкъэхэм азыфагу ильын, сэнаущыгъэ ин зыхэлхъэр нэуасэ зэфхъунхэм ар фэлорыш. Ныбжыкъэ юфхъэмкэ Федеральнэ агентствэм иргэнткэ ар зэхашагъ.

Юфхъабзэм къыдыхэлъятагъэу Мые��уопэ къэралыгъо технологическе университэтим ипрезидентэу Тхакууши Асланэрэ аш иректорэу Къуийж Сайдэрэ ныбжыкъэхэм алыгъажь. Республиком иминистрэхэм льэнэкъо зэфшъяфхэмкэ ялофшэн зэрэзэхашэрэр къафалотэшт. АР-м и Лышъхъеу Къумпыл Мурат мы мафэхэм ныбжыкъэхэр ригъэблэгъущих.

Зекъохэм альэхъух

Жъоныгъуакэм и 8-м Адыгеим къэкъогъэ зекъохэм нэбгыриш псыхьюу Шъхъэгугащ эчье ыхыгъэх. Ахэм альхъунхэмкэ зэхашэгъэ штабым жъоныгъуакэм и 11-м Адыгеим и Лышъхъеу Къумпыл Мурат ѿшагъ.

— Клюдигъэхэм ялахылхэрэш республикэм къэкъуагъэх. Ахэр хъакъэхэм рагъэтыхаагъэх, психологохэм юф адашэ, яшыкъэгъэзэлтэй рагъэтотынен шырьэрэл афэсшыгъ.

Эльдар льыхъон-къэгъэнжьын юфхэр зэрэлъыкъуатэхэрэр Лышъхъэм филотагъ.

Непэрэ мафэм ехъулэу зынбгырэв къагъотыгъ, түмэ альхъух.

Псыхьюу Шъхъэгугащ энэпкъхэм ыкли зэрччээрэ льэнхъюмкэ къакълохэрэм зафэсэгъязээ күшхъэм зыщыжуулагъэхээзэйн шыузыкъокъэ сакъынгъэ къызхэжулагъэфэнэу, — къыуагъ Къумпыл Мурат итхыгъэх.

Урысыем ошэдэмыши юфхэмкэ и Министерствэ и Гъэлорышлэпэ шыхъаалэу АР-м ѿшыи ишам и ашыдээзэу Хъашхъожь

ХЭДЗЫНЫМ ЗЫФЭГЬЭХЬАЗЫРЫГЬЭНЫМКІЭ «Единэ Россиер» гуфакІохэм ІэпыІэгъу афэхъу

Экспертхэм политикэм зыкыуачы щызыушэтырэ общественникэм апае апэрэ онлайн-семинарыр Ашьэрэ партийнэ еджаплэм шызэхащагъ.

Социальна маркетингынкіз институте «ИНКОМАР» зыфыорем политикә анализымкіз илашты Виктор Потуренскем, семинарым экспертихем аныщым, зәрильтытэрэмкіз, общенене іофшіләнхем аптыльхем кадрэ дәгъүхэр къаҳэкыншых.

Кадр дэгүүхээр хувь эсэхтэй.

Виктор Потуренскэм кандидат-общественникэм къафиологиян коронавирусым зыкъызэриштагъэм епхыгъэу хэдзаклохэм яеплъыкъялхэр зэхъокыгъэ зэрхэгчүгъэр, медицинэм, социальны лъэныкъом, экономикэм, гъэсэнгъээм ялхыгъэ юфыгъохам ар алтынасыгъ.

хэм ар албызэсигүй.

ФоРГО-Ом иправление итхьаматэу Константин Костиным къяазериуагъэмкэ, общественникэр хэдзны Ioftkhъabbзэхэм зэрхэлжьэхэрээр партийнэ стратегием лешта.

Урысые народнэ фронтны
иныхжыкъэ организацие ипащэу
Игорь Кастюкович зэрэхигъэу-
нэфыкъыгъэмкэ, пешорыгъэшь-
мэкъэтыным хэлэжжээнэу тезы-
убытагъэхэм, зыкluачэ полити-
кэм щизыушеты зышлоигъохэм
мыш фэдэ семинарыр лъэшэу
къашхъапашт.

Общественникам хэдзынхэм ахэлжэхэнэ зэрэфаем Урысые Федерацием и Президент тапекли кыдыригтэштэгэй. Урысые Йофтхъабзэй «МыВместе» зыфиорэм чанэү хэлжэхагчэхэм заалкэеми аш фэгжэхьгүйзүү кыногтагь. Владимир Путиным зэрилтэйтэрэмкээ, хэгэгүм хэхъоныгтээ ышынымкээ аш ишгуагь э кэклошт. Сыда плом гүфекло движениехэм ахэтхэм йофтгьо зэфэшхъафхэм язшшохынкэе елтыгыла шъхафхэр ялж

«Единэ Россием» и Гене-
ральнэ совет исекретарэу Ан-
дрей Турчак джашигүум зэрэ-
хигтээнэфыкыгыг таатъэмкээз,
хэдэнхмэдэн зафэгтэххазырыг таатъэмкээз
партиер общественник-
хэм тээвэртэй афхэхүщт. Пар-
тием ренэу клочлактэхэр кын-
хэхьэх. 2020-рэе ильясым депу-
татэу хадзигүехэм япроцент
50-р кандидатыкэх. Ахэм сэ-
нэхьят зэфэшхъяфхэр яи —
врачих, кілээгэгаджэх, пред-
принимателых, бизнес цыккүмэрэ-
гурчтимиро, энгийнээс

гуртыымзა апыштагъэх.
«Единэ Россиен» ишшоры-
гъэшь мэкъэтин изэхээнкээ
Адыгэ шъольыр гъэцкіэклю
комитетым хэтэу, Адыгэ Рес-
публикэм избыльфыгъэхэм я
Союз ихьаматэу Ворэкъю
Хьалимэт зэрилтийрэмжээ,
политикэм акынчыла шаша-

Сыда гуфаклохэр пэшлорыгъэшь мэкъэтныим зыкъыхэлэжьэштхэр?

Пэшборыгъэшь мэкъэтынам хэлажье зышлонгъохэм анахьэу политикэм зызкыфагъэзагъэр цыфхэм яфедэхэр къаухъумэнхэу ары. Зэпахырэ узым зэрэдунгаеу зыщызэльиштэгъэ лъэхъанам цыфхэр аш фэдэ һэпыгэгъум фэнхыкох.

Граждан обществээс хэхьоногыг эзигүйшүүрээ Фондым (ФоРГО) иправление итхаматэу Константин Костиным зэрилтийн тэрэмкээ, политикэм зышигзын шүштэй зышлонгийхэс, пэшшорын гээш мэкъэтэйнэм хэлажжээ, хэдзаклохэм укыззэрадеклокын фэе шыкцээн зыфагыасэ. Гуфаклохэр тапэкээ общественникэу щитыгэхэмэ, цыфхэм лэпнэлэгтуу афэхьущтыгэхэмэ, джы политикэ тохижам алпыштых.

«Единэ Россием» ипэшлорыг
гэшэв мэкъетын хэлэжьэнхэу
заявкэ вэ къэзитыгъэмэ языцнэр
гүфаклох, общественникых.
Цыифхэр зыгъэгумэкъирэ юфы-
твохэр ахэм дэгьюу ашлэ. Кан-
дидатхэм зэральтиэрэмкэ, шъольырхэм яеплъыкъэхэр
федеральнэ гупчэм лъзыгъэ-
лэсийнхэ зыльекъышт цыифыкъэхэр
хэбээ Иенатлэхэм агульхээгъэн-
ха фас.

Пэшлорыгъэшь мэкъэтныим хэлэжжэцтхэм къызэралуагъэм-кэ, ахэр политикэм зыкыихэхь эхэр социальнау дэеу ухумэгъэ цыиф куп заулэмэ Іэпүйэгъу ягъэгъотыгъэним, инфраструктуре, экономикэ проектхэм зягъэущомбгүйгъэним апай.

Социальна маркетингынкээ
Институтэу «ИНКОМАР» зы-
фиорэм политикэ анализымкээ
ипащэу Виктор Потурэмскэм
зэрэхигъяунэфыкыгъэмкээ, по-
литикэм зыфээзыгъээрэ волон-
терым лъэныкъуаклэмкээ пшъэ-
рыльзэу ыгъэцкэлэштхэр икъюу
ышланхэ фаяе.

Адыгейим игуфакъохэми пэшлоргыгэшь мэкъэтыным хэлажьэхэ ашлонигъу.

«Мы Йофтхъабзэм сэ анахъэу сывзКыхэлэжь-щтыр ныбжыкІэхэм яфедэхэр къэсвыухъумэхэ сиlоигъошь ары, — къы-
Іуагъ «Единэ Россиим и НыбжыкІэ гвардие» хэ-
тэу, тиреспубликэ Ѣыпсэ-
урэ Лиовник Багдасарян.
— НыбжыкІэхэм яне-

— *Ныбжыкىтэхэм янегүйцүрэ мафэ Урысын эмэрэ къзызычыхъугээ шьольтырымрэ арапхын фае. Тиреспублики хэгъэгуми хэхъоныгээ языгъяшыттыр ныбжыкىтэхэмэр ары».*
Канпилатхэр къыззагъялъяло-

рэ апэрэ мазэм кыкылцى пэшло-
рыгъэшь мэкъэтынымкэ «Единэ
Россием» изэхэцкло комитет-
хэм лъэу тхыль 3300-м ехъу
къалякъэхъагь. Иофтхъабзэм хэ-
лажээ зышлонгъохэм азыныкъо
фэдизир гуфаклох, обществен-
никовых, социальне лъэнькъом
илюфышишэх. Ящэнэрэ кандидат
пэпчь бизнес цыкылум е гуртыым
пышагь. Къэралыгъо Думэм
ихэдзын хэлажээ зышлонгъохэм
япроцент 30 фэдизэм аныбжье
ипъас 35-м насыгъэл.

Мэлтильфэгүм и 29-м нэс кандидатхэр атхыщтын. Официальна э сайтэү «pg.er.ru» зыфиорэм языкыгээ къэбархэр рагбютэнхэ альэкыщт. Онлайн шыкыл тетэү жъоныгьуаклэм и 24-м къышгэжъягьа эзжьоныгьуаклэм и 30-м нэс амакъэ атшыщущт. Порталэу «Къэралыгъо фэл-фашихэр» зыфиорэм-кэ Урысыем регистрацеш щашыгъэхэм юфтхъабзэм хэллэжъенхэ альэкыщт. Пэшюрыгъэш мэкъэтныимкэ къеуххэр мэкъуогъум и 1-м зэфахысыжьыщтых. Аш ыуж «Единэ Россием» икандидатхэу Къэралыгъо Думэм хагъэхъанхэу къагъэлтэгъуагъэхэм яспискэ зэфэсым шаухэсшт.

ВЫБЕРИ СВОЕГО КАНДИДАТА!

ПРЕДВАРИТЕЛЬНОЕ ГОЛОСОВАНИЕ

тынэу волонтерхэр хъазырых.
«Пандемием ильхэхъан волонтер движением къыхэхъэгээ нэбгырабэмэ тицыххэр зыгэгумэкьыре юфыгъохэм язэшлөхынкээ ептыкэ гъэнэфагъэхэр ялэх, — къыуагь Ворекъо Халимэт. — Гуфаклохэм ежь-ежырэу юфыгъуабэ зэшүахын фаеу хүгъэ. Ячыпилэгъухэр зыгэгумакьыре юфыгъохэм ахэр ашыгъуазэх, волонтерхэр непи цыифхэм 1эпилэгъу афэхъух. Япроектхэр щылэнгызэм щыпхырыщыгъэным гуфэклюабэхэр фэхъазырых. Арышь, волонтерхэр пэшорыгъэш мэкъэтынымрэ хэдзынхэмрэ захелажжэхкээ, ыпэкэ льыклоэнхэ, цыифхэм яшылэкэл-псэукээ зыкъезыгъэлэтишт проектихэм ягъэцэклэнкээ заушшатын альякышиг.

Урысые Федерацием и Президент и Указ

Үрсылын Федерацием икъэралыгьо тыхэр афэгъэшьошэгъэнхэм ехыллаг

Культурэмрэ искуствэмрэ альзынкъоктэ гъэхъагъэхэр зэрилэхэм, ильэсэйбэ хъугъэу шуугъэ къытэу тоф зэришлэрэм афешл щитхъуццэу «**Урысые Федерациием изаслуженнэ артист**» зыфиорэр **Хъоджэе Аслын Мурадин ыкъом** — Адыгэ Республикаем культурэмкэ икъералыгъю бюджет учреждениеу «Адыгеим лъэпкэ къашьохэмкэ и Къэралыгъю академическэ ансамблэу «Налмэсым» ихудожественнэ пащэ фэгъэшьошэгъэнэу.

Гъомлэпхъэшынымкэ гъэхъагъэхэр зэрилэхэм, ильсэйбэ хуьгъэу гуетыныгъэ фырилэу IoF зэришлэрэм афэш щитхъуцлэу «Урсыье Федерацием гъомлэпхъэшл индустриемкэ изаслуженэ IoФыш!» зыфиорэр **Лъэустэнджэл Ибрахым Юрэыкъом** — пшъэдэктывжьэу ыхыырэмкэ гүунэпкэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «Тамбовскэм» игенеральнэ пащэ игуадзэ фэгъяашшошгъяанэу.

Урысые Федерацием и Президентэу
Владимир ПУТИН

Москва, Кремль
мэлъыльфэгъум и 20, 2021-рэ ильэс
N 227

Теклоныгъэм ия 76-рэ ильэс фэгъэхьыгъ

ШІЭЖЬЫР ЩЫЛЭНҮҮГҮЭМ ҮЛҮПС

Теклоныгъэм ия 76-рэ ильэс фэгъэхьыгъе концертхэр, театрализованнэ къэгъэлэгъонхэр, зэлуклэгъухэр Адыгэ Республикэм щыкluагъэх.

Республикэм и Къэралыгъо филармоние щызэхашгъэ мэфэклэ зэхахъэм Адыгэим иансамблэ анах дэгъухэр, арист ицэрилохэр хэлэжьагъэх.

Урысыем, Адыгэим янароднэ аристэу, Абхазым, Пшызэ язаслуженнэ аристэу Кукинэ Мурат лыхъужынгъэм, шэжжым яхылэгъэ усэмкэ мэфэклэофтхъабзэр къызэуихыгъ.

Республикэм и Къэралыгъо филармоние иансамблэ «Ошутенэм» иартистхэу Даутэ Сусанэ, Платыкю Маринэ, Юрий Конжиним шэжж ардхэр къауагъэх.

Орэдтыр о зигъэгъус

Къэралыгъо гээлсыкээ илэу Адыгэир зыпсүрэр ильэс 100 зэрэхъурэм түпэгъокызэ, иофхъабзэр республикэм щыклохэрэм анахъэу къаходгъэшчирэх хэхъоногъэу тшыгъэхэр ары.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо ансамблэ «Исламынер» ильэс 30 зэрэхъугъэр мыгъэ игъекотыгъэу хигъэунэфыкыщт. Урысыем, Адыгэим янароднэ аристэу, композиторэу Нэхэе Аслын «Исламынер» ихудожественнэ пащ, Урысыем и Правительствэ и Къэралыгъо премиэ илауреат.

Советскэ Союзым и

Лыхъужъхэр къытхэтых

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо академическэ къешьюкло иансамблэ «Налмэсым» театрализованнэ къешынэу къыгъэлэгъуагъэр революционнэ, лыхъужж ыкли лэжжко щытхум яхыгъэ мэфэклэофтхъабзэхэм ащиц.

«Налмэсым» ихудожественнэ пащэу, Урысыем, Абхазым, Пшызэ язаслуженнэ аристэу, Адыгэим янароднэ аристэу Ходжэе Аслын къызэрэтиягъэу, патриотическе пүнүгъэм ехылэгъэ къешынхэр щызэногъэм щыщих, лыхъужъхэр гъашэм щытигъусэх.

Республикэм имуниципальнэ образованиехэм ячылэ 38-мэ дунэе иофхъабзэу «Диктант Победы» зыфилорэр ащикуагъ.

Федеральнэ партийнэ проектэу «Тарихъ шэжж» зыфилорэм къыдыхъельтэгъэ иофхъабзэм къэшакло фэхүгъэхэр Урысыем тарихъ обществэмэд движениеу «Волонтеры Победы» зыфилорэмэ ары.

Адыгэим имуниципальнэ образованиехэм ячылэ 38-мэ диктантыр ашатыгъ, чылэ 33-р гэсэнгъэ язгъэгъотырэ учреждениехэм, тхылъеджаплэхэм, 5-р — дээ частхэмрэ

Росгвардиемрэ ячылэхэм къащизэуахыгъагъ. Дээ ведомствэхэр мыгын патриотическе иофхъабзэм хэлэжьагъэх. Теклоныгъэм имузееу Москва дэтым мэфэклэ шыклем тетэу иофхъабзэр къызэрэшчизэуахыгъэр чылэ пстэуми къашатыгъ. «Единэ Россием» и Тхаматэу Дмитрий Медведевым иофхъабзэу «Диктант Победы» зыфилорэр къызэуихыгъ, аш хэлажжэхэрэм къафэгушуагъ.

Адыгэимкэ чылэ шъхьаэу хуутийн къэралыгъо технологическэ университетийн итхильеджаплэ ары. Мыш студент, къэлэеджэкло 40-м ехъу, «Единэ Россием» и Адыгэ шъольыр къутамэ илыклохэр, Ныбжыкэ гвардием хэхэр, партии ипшэлорыгъэш мэкъэтэн хэлажжэхэр, иофхъабзэр зэхэзышагъэхэр къышызэрэгүйгъагъэх. Иофхъабзэр рамыгъажъээ

федеральнэ партийнэ проектэу «Тарихъ шэжж» зыфилорэм Адыгэимкэ икоординаторэр, республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу,

Урысыем и Лыхъужъэу Цэй Эдуард шүфэс псалъэ къышыгъ.

«Ильэс 76-кэ узэкілэбэжж, тицифхэр террорым тэклуагъэх. А зээ пхашэр къызэмогоогъэ унагъо Урысыем исэп. Ильэс къэс мыш фэдэ мафэм заом къимыкыжыгъэхэр, зыпсэ зытыгъэхэр, тылым зишыгъэу щылэжжэхэр тыгу къэтэгъэкыжых. Тятэхэм, тятэхъэм, тятэхъэм, пашъэхэм Хэгъэгу гупсэм ишхъафитынгъэ къаухумагъ.

Родинэм узэрэфшыгъэ, шу пльэгъун зэрэфаемкэ ахэрренэ щысэтехыгъэу тиэх. Заом щызэуагъэхэм, пыим теклуагъэхэм ячыфэшхо къыттенагъ. Пшьэрэль льаплэу тиэр Теклоныгъэр къытфыдэзыхыгъэхэр тшымыгъупшэнхэр ары. Иофхъабзэу «Диктант Победы» зыфилорэмэ Хэгъэу зэошхом хэлэжжагъэхэм тызэрафэрээр къэтэгъэлъагъо», — къыуагъ Урысыем и Лыхъужъу.

Адыгэим ичылэ шъхъэихыгъэхэм ащикуогъэ иофхъабзэм нэбгырэ 2000-м ехъу хэлэжжагъ, онлайн шыклем тетэу диктантыр зытхыгъээр аш нахьи нахьыбэжж.

гышшэхэр щыгъагъэх. Урыс театрэм илашшу Роман Корчагэрэ Камернэ музыкальнэ театрэм ихудожественнэ пащэу Сулейманов Юнисэрэ Шъхъакумыдэ Нурыет фэгушуагъэх, гушыгъ фабэхэр фалуагъэх. Орэдэу «Журавли» зыфилорэр къыфауагъ. Наталья Амельченкэм орэдэу «Катюшэр» къызыхэдээм, Н. Шъхъакумыдэр къадежжыгъ.

Мэфэклэ щызэфэгушлох

АР-м искуствэхэмкэ иколледжэу Тхьабысымэ Умарэ ыцэ зыхырэм мэфэклэ концерт щыкluагъ, къэгъэлэгъонхэр къыщизэуахыгъэх.

— Хэгъэгу зэошхом лыгъ щызэзыхыгъэхэр гъашэм зэрэшагъэлэпэхэрээр зэхахъэм къышагъэлэгъуагъ, — къытиуагъ Адыгэ Республикэм культурумкэ и Министерствэ иотдел илашшу Шеуджэн Бэлэ. — Творческе купхэм яорэдхэмкэ, къашхэмкэ цыфхэр агъэгушуагъэх.

Тхылъеджаплэхэм, Мыецкуупэ ипсэуплэхэм концертхэр къащатыгъэх, кинофильмэхэр къащагъэлэгъуагъэх, Теклоныгъэм фэгъэхыгъэ сурэт къэгъэлэгъонхэр, нэмыкхэри гъашэгъонэу зэхашагъэх, саугэхтэм къэгъагъэхэр аklaralpхагъэх. Лыгъжхэр зээзыхыгъэр мэфэклэ зэхахъэм лъепкэ зэрэшхыафхэр ахэлэжжагъэх, языкыныгъэ щызэногъэм зэрэшыптиэрэр мэфэклэ мафэхэм къащылэгъуагъ.

ЕМТИЛЛЬ Нурыйт.

Футбол

«Зенитым» тыфэгушло

Хэгэгум футболынкээ иапшьэрэ куп хэт футбол клубэу «Зенитым» Санкт-Петербург 2020 — 2021-рэ ильэс зэнэкъокум апэрэ чыпилэр кыышыдихыгь.

Жъоныгъуакэм и 1 – 3-м Урысыем футболынкээ изэнэкъоку хэлэжээрэ командэхэм я 28-рэ ешэгүхэр ялагъэх.

Клэуххэр

«Зенит» — «Локомотив» — 6:1, «Ростов» — «Тамбов» — 2:0,

«Краснодар» — «Шячэ» — 1:3, ЦСКА — «Уфа» — 1:1, «Рубин» — «Динамо» — 2:0, «Ротор» — «Ахмат» — 1:0, «Химки» —

Гандбол

Гумэкыгъор кызыдахьы

«АГУ-Адыиф» Мыецкуапэ – «Уфа-Алиса»
Уфа – 32:26 (16:10).

Мэлыльфэгум и 30-м АР-м испорт Унэшхоу
Кобл Якъубэ ыцэ зыхырэм щизэдешлагъэх.
Я 7 – 12-рэ чыпилэрэ афэбэнэрэ клубхэм
«Адыифыр» ашыщ.

«Адыиф» къэлэпчэутхэр: С. Кожубекова – 1, Баскакова; ешлаклохэр: Клименко – 3, Краснокутская – 5, Серадская – 2, А. Морозова – 5, Богданова – 7, Измайлова – 2, Казиханова – 2, Кобл – 4, Стрельцова – 1.

Апэрэ зэлэгчэгум 36:29-у къалэу Уфа шаухыгь. Ятлонэрэ ешэгчоу Мыецкуапэ щыгуагъэр кызыэрэхыгь щитигъэл. Я 42-рэ такицьым пчагъэр 24:16 хуугъэ. Аш ыуж гушуагъуи, гумэки зэлэгчэгум кызыдахьыгъэх. Я 50-рэ такиць: 28:24-рэ, такиць 2 къенагъэу 30:25, 31:26-рэ.

Е. Краснокутскаяям хягъэм лэгудаор редзэ – 31:26-рэ. «Уфам» иешлаклоу М. Тарасовам тикъэлапчээ лэгудаор кыдедзэ – 31:26-рэ, зэлэгчэгум аухынкэ къенагъэр нэгъеулэгчэгум 10. И. Измайлоловам ухумаклоу ыгъэлэххуи, пчагъэр зерихъокыгь – 32:26-рэ.

«Адыифыр» зэнэкъокум щылтыкотэнэм фэш джыри зэ хягъэм лэгудаор ридзэн фэягь, ау уахьтэ щылжыгъэп.

Еплыкэхэр

— Тикъэлэпчэутэу Светлана Кожубековар ешлакло анах дэгью зэлэгчэгум кыышахыгь, — кытигуагь «Адыифым» итренер шхьа-иэу Никита Голуб. — Ятлонэрэ едзэгчээрэ къодьеу Светлана Кожубековам шьобж кытыраши, ешлаплэм икыжыгь, артиклуб къегуагь. Тиспортсменкэхэр дэгьюо ешлагъэхэу сэлтытэ, лэгуди 9 – 10-кэ «Уфам» ыпэ титэу уахьтэ кыихэгыгь. Гум къео аш фэдэ къэух ешлэгчэгум зэрэфхэгчэг.

«Адыифыр» Уфа зыщешэм ухумэн юфыгъохэр зэригэцэклагъэхэм уигъэрэзэнэу щытэг. Мыецкуапэ щыклогъэ зэлэгчэгуми аш фэдэ щыклагъэхэр фэххуагъэх.

Жъоныгъуакэм и 8-м «Адыифыр» Москва щыуклэшт «Лучим», ятлонэрэ ешэгчур жъоныгъуакэм и 14-м зэнэкъокум Мыецкуапэ щыклошт. Теклоныгъэр зыхырэм я 11-рэ чыпилэр суперлигэм кыышыдихышт.

«Урал» — 1:0, «Арсенал» — «Спартак» — 1:2.

«Зенит» зэнэкъокум ятлонэрэ чыпилэр щызыыгь клубэу «Локомотивым» 6:1-у текли, ыуж кынэхэрэм нахь чыжьэу аш ишьыгь. Клуб пэпчч зэлэгчэгум 2 кынэхнаагъэу «Зенит» дышэ медальхэр кыышыдихыгъэх.

Клубын итренер шхьа-иэу Сергей Семак, ешлаклохэм тафэгушло. «Зенит» итарих кынэхэтийэшты хэгэгум гьогогчун 7 апэрэ чыпилэр кынэхэрэхыгъэх. Ильэс 3 хуугъэу зэлэгчэгум апэрэ чыпилэр Урысыем кыышыдихыгь.

Европэм ичемпионхэм я Кубок фэбэнэштхэр хэгэгум изэнэкъоку апэрэ чыпилэр 2-р кынэхэтийэшты хэгэгум гьогогчун 7 апэрэ чыпилэр кынэхэрэхыгъэх. Ильэс 3 хуугъэу зэлэгчэгум апэрэ чыпилэр Урысыем кыышыдихыгь.

«Локомотив» зэлэгчэгум хыльтэхэр илэштих. Тыгынымрэ джэрэзимрэ зыхыштхэр къэух ешлэгчэгум кыагъэнэфэшт.

Адьгэмэ ятарих къалэу Шячэ футбол клуб апэрэ чыпилэр 6-мэ афэбанэ, Европэм и Кубок фэгэхэхыгъэ зэлэгчэгум ахэлжээн имурад.

«Тамбов», «Ротор», нэмийк клубхэу ауж кынэхэрэм язэлэгчэгум тшогъэшэгчэгчун тальягъэштих. «Тамбов» апшээрэ купым хээгчэгум тэлтэйтэми, зэнэкъокум джыри хэлажьэ.

«Адыгэ макъэм» едэгчэхэрэм ацэкэл «Зенит» тыфэгушло, Европэм иклуб лъэшхэм ашыщ хуунэу фэтэо.

**Зэхээшагъэр
ыкчи кынэхэтийэштийэхэр:**

Адьгэ Республикаш эшлаклохэм тафэгушло. «Зенит» итарих кынэхэтийэшты хэгэгум гьогогчун 7 апэрэ чыпилэр кынэхэрэхыгъэх. Ильэс 3 хуугъэу зэлэгчэгум апэрэ чыпилэр Урысыем кыышыдихыгь.

Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэштийэр:
385000,

къ. Мыецкуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхырэ А4-кэ заджэхэрэ тхьапхэу зипчагъэл 5-м емыхъхэрэ арь. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтэйр 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэлэгчэгчэгчун.

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, радиохэтийнхэмкэ ѹкчи зэлэгчэгчун и Министрствэ и Темир-Кавказ ѹкчи гъэлорышил, зэраушыхъятыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыецкуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэлэгчэгчэгчун
«Динамо» — «Анжи» — 3:2,
«Махачкала» — «Спартак» — 3:2, «Кубань» — «Черноморец» — 1:0, «Форте» — «Краснодар-3» — 0:0, «Мэштикъу» — «Кубань-Холдинг» — 1:2, «Туапсэ» — «Ессентуки» — 2:0, «Интер» — «Биолог» — 0:5.

Зэтэгъашэх

Я 27-рэ ешлэгчэгум ауж футбол клубхэр чыпилэрэ афэбанэ. «Зэкъошныгъэм» иешлакло анах дэгчэхэм ашыцхэу Аш Азор, Къонэ Амир зэлэгчэгум хэлэжагъэхэп. Арэу щитими, командэм ешлакло дэгчэгум кыгъэлэхэуягь.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлакло анах дэгчэхэм ашыцхэу Аш Азор, Къонэ Амир зэлэгчэгум хэлэжагъэхэп. Арэу щитими, командэм ешлакло дэгчэгум кыгъэлэхэуягь.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

Ешлэгчэгум заублэм, «Зэкъошныгъэм» иухумаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

«Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

— «Зэкъошныгъэм» ыпэлкээ ильязэ, «Легионым» иешлаклохэр бэрэ ыгъэгумэхыгъэх, ау къэлапчээ лэгудаор дидзэн ыльэхыгъэх, — кытигуагь «Зэкъошныгъэм» иешлаклохэр зэгурмынхээ хэлжээхыгъэ ашыгь. Кадиевым лэгудаор кызызшэхэхэй, псынкээ лэгудаор хягъэм дидзэн ыгъэгумэхыгъэх, — Гум къео амалышхэр агъэфедэнхэ зэрамылхэгчэгчун.

— «Зэкъошныгъэм» ып